

Systemy SCM a SRM v podnikovej praxi (2)

2. Informačné systémy v dodávateľskom logistickom reťazci

Dodávateľský reťazec môžeme definovať ako skupinu všetkých procesov, ktoré súvisia s tokom a premenou suroviny na výsledný výrobok, ktorý sa dostane až ku koncovému používateľovi. Vývoj informačných systémov, ktoré sa používajú na riadenie logistických procesov v dodávateľskom reťazci, zaznamenal v poslednom období dosť podstatné zmeny. Od jednoduchého zabezpečenia dodávateľských vzťahov v klasických systémoch ERP až po špecializované systémy SCM a SRM. ERP systém patrí do kategórie základných ekonomických aplikácií. Musí preto obsahovať základné logistické moduly ako „sklad materiálu“ a „dodávateľia“, ktoré majú implementované aj základné funkcie riadenia dodávateľských vzťahov. V súčasnosti to však hlavne veľkým firmám nestačí, lebo potrebujú riadiť vzťahy s dodávateľmi na sofistikovanejšej úrovni. Preto veľké softvérové firmy ponúkajú pod jedným obchodným názvom okrem základného ERP systému aj ďalšie špecializované softvérové aplikácie (BI, CRM, SCM, SRM, ...). Označujú ich marketingovo príťažlivým slovom „SUITE“; ako príklad môžeme uviesť mySAP Business Suite [3] alebo Oracle Business Suite [4]. Kúpa týchto komplexných balíkov od jednej firmy je výhodná hlavne z hľadiska dobrého zabezpečenia integrácie jednotlivých softvérových aplikácií, z ktorých sa skladá, ale aj licenčných poplatkov za ich používanie. V odbornej literatúre označujeme všeobecne túto skupinu softvérových aplikácií ako ERP II alebo Extended ERP (v literatúre sa objavuje označenie xERP alebo eERP).

2.1 Extended ERP

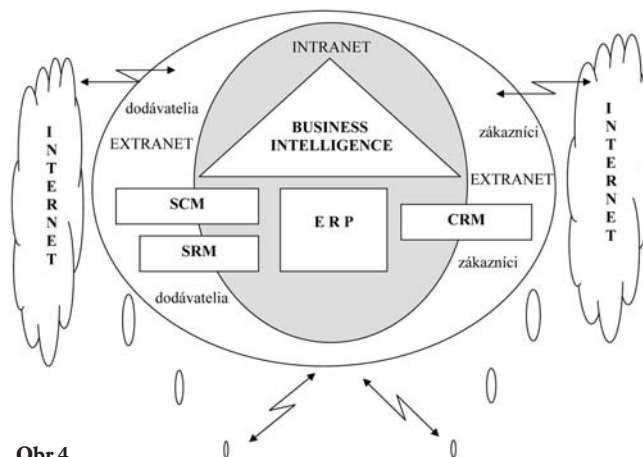
Funkcia klasických ERP systémov sa mení. V [5] je to výstižne vyjadrené slovami: „Účelom ERP systému už nie je len zhromažďovať údaje o operáciách a transakciách podniku a poskytovať (sprístupňovať) ich podľa potreby, ale v súčasnosti ich hlavný účel možno definovať takto: ERP systém má byť nástrojom celkovej efektívnosti podniku a rastu jeho hodnoty. Mal by sa stále viac otvárať svojmu okoliu v rámci podniku a mimo neho, zosilňuje sa trend na jeho integráciu, čo je v súlade s požiadavkami súčasného podnikania (napr. rastúce nároky na spoločné využívanie informácií v rámci podniku, ale aj zo strany zákazníkov, dodávateľov a ostatných partnerov).“

Do xERP teda patria tieto kategórie softvérových riešení:

- ERP ako základný ekonomický systém podniku,
- BI (Business Intelligence), analytický systém pre manažment,
- CRM ako systém orientovaný na zákazníkov,
- SCM na riadenie dodávateľských reťazcov,
- SRM určený na manažovanie vzťahov s dodávateľmi.

Riadenie logistických reťazcov na vstupe na základnej úrovni má už skoro každý ERP systém. Logistické moduly týchto systémov sa zaoberajú hlavne riadením materiálových tokov vnútri podniku, do okolia podniku zasahujú len okrajovo, väčšinou len evidencie (modul dodávateľia). Tým, že sa prevažne starajú o interné logistické procesy, je ich ohraničenie a dostupnosť zabezpečená len v intranete firmy. Bližšie sú funkcie týchto systémov opísané v [6].

Na rozdiel od ERP systémov sa aplikácie patriace do kategórie extended ERP zaoberajú aj externými logistickými procesmi, zasahujú teda mimo hranice materskej firmy. Riadia logistické procesy v spolupracujúcich firmách, ich dostupnosť je teda v rámci extranetu, ako je to znázornené na obr. 4.

Obr.4

Požiadavky praxe na riešenie problémov v logistike v rámci kooperujúcich firiem v globálnej konkurenčnej ekonomike vyvolali vývoj špecializovaných softvérových aplikácií. Na riadenie dodávateľského logistického reťazca sú to predovšetkým systémy SCM a SRM. Tieto systémy sa zo začiatku predávali samostatne, ale hlavne veľké softvérové domy, ktoré mali silné pozície na trhu ERP systémov, ich zaradili do spoločnej ponuky so základnými ERP aplikáciami. Vznikla tak kategória systémov ERP II. Z marketingového hľadiska to bol zo strany softvérových producentov nepochybne dobrý ťah, lebo zákazníci kupujú už aj licencie na všetky systémy, ktoré sú súčasťou xERP. Aj keď si napr. v prvej fáze nezavedú SCM a SRM (prípadne BI a CRM), ale len čisté ERP, v budúcnosti, keď to budú potrebovať, určite siahnu už po systémoch, ktoré majú zaplatené. Takéto riešenie má pre používateľské firmy okrem finančných výhod aj prínosy v integrácii procesov, lebo výrobca už zabezpečil „bezšvíkové“ prepojenie všetkých softvérových aplikácií ERP II. Funkcie jednotlivých komponentov systémov patriacich do ERP II sa však mnohokrát na prvý pohľad prekrývajú. Ale pri ich podrobnej analýze zistíme, že špecializované systémy (BI, CRM, SCM a SRM) poskytujú napr. väčší výber metód a dokonalejšiu integráciu s externými systémami spolupracujúcich firiem. Pozrime sa teraz bližšie na SCM a SRM.

Literatúra

- [1] HABÁŇ, J., SODOMKA, P.: Analýza českého APS/SCM trhu (1., 2., 3. časť). www.cvis.cz
- [2] BASL, J., MAJER, P., ŠÍMA, M.: Teorie omezení v podnikové praxi. Grada 2003.
- [3] www.sap.sk
- [4] www.oracle.sk
- [5] GRELL, M.: Informačné systémy v národnom hospodárstve. Bratislava: Ekonóm 2005.
- [6] MARTIŠKO, B.: Logistika v informačnom systéme SAP R/3. Zborník prednášok konferencie Logisticko-distribučné systémy. TU Zvolen, máj 2003.

Pokračovanie v budúcom čísle.

Ing. Bohuslav Martiško, CSc.

Univerzita Mateja Bela
Národná 12, 974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048/412 32 95, kl. 6613
e-mail: bohuslav.martisko@umb.sk

50